



ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2022

1. Tarkastuslautakunta

Iin valtuuston valitsemina tarkastuslautakunnan jäseninä vuonna 2022 ovat olleet:

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Eila Fäldt

Aini Autio

Johannes Tuomela

Pekka Koskela

Eija Alaraasakka

Martti Kaarre

Juho Malo (21.3.2022 saakka)

Annika Peltovuoma

Ville Nikkinen (21.3.2022 lähtien)

Annika Peltovuoma

Simo Paakkola

Jarkko Kärki

Johanna Ruottinen

Anna Turtinen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana tilikauden ajan on toiminut Eila Fäldt ja varapuheenjohtajana Johannes Tuomela.

Tarkastuslautakunta on pitänyt vuoden 2022 arviointia varten yht. 7 kokousta.

2. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on määrätty kuntalain 14 luvussa ”Tarkastuslautakunta”. Tarkastuslautakunnan työtä ohjaa myös kunnanvaltuuston hyväksymä tarkastussääntö.

Kuntalaki 121 § Tarkastuslautakunta

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä varmistaa, että tilintarkastajalla on riittävät resurssit lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseksi hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

3. Toimikauden arviointisuunnitelma ja tilikauden työohjelma sekä tarkastuslautakunnan työskentelytapa

Tarkastuslautakunta hyväksyi syksyllä 2021 vaalikaudeksi 2021–2024 arviointisuunnitelman. Suunnitelman tarkoituksena on ollut varmistaa, että kaikki kunnan olennaiset toiminnot tulevat arvioitavaksi vähintään kerran valtuuston toimikauden aikana. Vuotuissella työsuunnitelmalla määritellään kokousten ajankohdat sekä arvioinnin kohteena olevat kunnan osa-alueet.

Vuoden 2022 arvioinnin pääkohteet olivat seuraavat:

Painopistealueet arviointivuonna 2022

- Ii Instituutti
- Kunnan strategian päivitykseen liittyvä arviointi
- Keskushallinto, elinvoimapaalvelut ja hallintopalvelut
- Talouden tasapaino
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2021 havaintojen täytäntöönpanon seuranta
- Palvelusopimusten toimivuus
- Riskienhallinta
- Tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen seuranta

Kunnan tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy Ab ja vastuullisena tilintarkastajana on JHT, KHT Katri Hokkanen.

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet arviointivuoden 2022 osalta on todettu seuraavasti:

- Simo Paakkola: Vesiliikelaitoksen johtokunnan varajäsen. Oulunkaaren kuntayhtymän tarkastuslautakunnan varajäsen.
- Eila Fäldt: Yhdyskuntalautakunta jäsen, Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta varajäsen. Iin instituutin lautakunnan varajäsen ja keskusvaalilautakunnan varajäsen.
- Alaraasakka Eija: Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta varajäsen. Maapoliittinen jaoston varajäsen ja Iin Ympäristöyhdistys hallituksen jäsen.
- Johanna Ruottinen: keskusvaalilautakunta varajäsen, PPSHP yhtymävaltuuston varajäsen.

- Tuomela Johannes: Maapoliittisen jaoston varajäsen. Rantakairan Sähkön hallituksen jäsen, Oulunkaaren omistajaohjauksen neuvottelukunnan jäsen, Oulunkaaren Työterveys Oy hallituksen varajäsen. Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuuston varajäsen ja Micropolis Oy:n hallituksen jäsen.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan toimintasuunnitelmat ja niiden toteuttaminen ovat täyttäneet sekä kuntalain että kunnan hallinto- ja tarkastussääntöjen asettamat vaatimukset. Sisäisen tarkastuksen selonteko on ollut tarkastuslautakunnan käytettävissä.

Tarkastuslautakunta on arviointia varten seurannut luottamuselinten pöytäkirjoja sekä haastatellut kunnan ylintä johtoa ja tulosalueiden johtajia.

Tarkastuslautakunta on kuullut 2022 arviointeihin liittyen seuraavia henkilöitä: kunnanjohtaja, taloussihteeri/controller, vs. varhaiskasvatusjohtaja, tekninen johtaja, Iin Micropolis Oy:n toimitusjohtaja, elinvoimajohtaja, hyvinvointijohtaja, sivistysjohtaja, yhdyskuntajohtaja, vt. kehitys- ja resurssijohtaja, Iin Energian toimitusjohtaja, Iin Vuokratalot Oy:n ja Iilaakso Oy:n toimitusjohtaja, Oulunkaaren edustaja, kirjasto- ja kulttuurijohtaja sekä hallinto- ja talousjohtaja.

Tarkastuslautakunta on seuraavin merkinnöin arvioinut niitä kohteita, joista se on arviointivuonna joko saanut tai pyytänyt selvitystä tai muutoin tutustunut:

 Kehitys on ollut myönteistä/tavoitteet on saavutettu

 Kehitys on ollut myönteistä, mutta kehitettävää vielä on

 Kehitettävää on runsaasti/tavoitetta ei ole saavutettu

4. Vuoden 2021 arviointikertomuksen käsittely

Vuoden 2021 arviointikertomus käsiteltiin valtuustossa 30.5.2022 § 61 ja merkittiin tiedoksi. Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan arviointikertomus annetaan kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten. Kunnanhallitus on antanut vastauksen tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen kokouksessaan 19.9.2022.

Tarkastuslautakunta tyytyy kunnanhallituksen vastauksiin.



5. Arvio Iin kunnan strategian toteutumisesta

Valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 2018–2025 keväällä 2018. Kuntastrategian jatkoksi keväällä 2018 käynnistettiin hallinnonuudistustyö, jossa yhtenä tavoitteena oli kuntastrategian mahdollisimman hyvä käytännön jalkauttaminen. Osana hallinnonuudistusta Ateria- ja tilapalveluliikelaitos omana liikelaitoksena lakkautettiin vuoden 2020 lopussa ja toiminta on jatkunut osana kiinteistö- ja ympäristötekniisiä palveluita.

Läpileikkaavien teemojen toteutuminen:

Kestävä kehitys

Ii sitoutuu kestäväan kehitykseen. Kunta toimii resurssiviisaasti paremman, puhtaamman ja eettisen yhteiskunnan nimissä. Paikalliset ratkaisut ja lähipalvelut tukevat aluetaloutta niin ruoan- kuin energiantuotannossakin. Hankinnoissa hyödynnetään paikallista osaamista. Rakentamista ohjaavat kestävät säännöt ja infra tukee kestäväa arkea. Liikkuminen on vähäpäästöistä. Vedet puhtaita. Turha kulutus karsitaan ja materiaalien osalta tehostetaan kiertoja. Muovittomuus on arkea. Kaikki osallistuvat ilmastotalkoisiin. Ilmastomuutokseen valmistaudutaan. Ii toimii viisaasti.

Vuonna 2022 Iin kunta oli mukana Kulma-hankkeessa, jossa ensimmäistä kertaa Suomessa suuremmalla kunta joukolle laskettiin kulutus peräiset kasvihuonepäästöt. Tässä laskelmassa päästään ensimmäistä kertaa pureutumaan kuntalaisten toimien kasvihuonepäästöihin.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että Iin kunnassa on jatkettu energiansäästötoimenpiteitä.

Iin Micropolis Oy on edistänyt mm. vähähiilisen ja vihreän yrityskeskittymän syntymistä, älykkäiden markkinoiden hyödyntämistä sekä kestäväan kasvun ja vetovoiman kasvattamista.

Iin Energia Oy:n myymä sähkö on 80 %:sti tuotettu uusiutuvalla energialla.

Digitalisaatio

Palvelujen uudelleen järjestäminen digitalisaation avulla on osattu hyödyntää Iissä. Kömpelöt ja aikaa vievät palvelurakenteet on muokattu yhteensopiviksi ja kuntalaisia laadukkaasti hyödyttäväiksi palvelupoluiksi. Erillisten ohjeiden ja lomakkeiden rinnalla Iissä toimivat älykkäästi ohjautuvat ja keskustelevat digitaaliset palvelut. Sähköiset järjestelmät sujuvoittavat palvelua, mikä vähentää rutiinyyttä, jolloin henkilöstöllä on aikaa kuntalaisten kohtaamiseen. Kuntalaiset ja yritykset osaavat käyttää sähköisiä palveluita. Kattava digitaalisuus tarjoaa yrityksille liiketoimintamahdollisuuksia ja Iille kilpailuetua. Valokuitua hyödynnetään tehokkaasti.

Muutoksessa mukana oleva, luova ja kansainvälinen markkinointi. Elinkeinoelämän kehittäminen on mukana kaikessa päätöksenteossa ja menestyvät yritykset tukevat kunnan kasvua. Iihin on tervetullutta niin perinteisten kuin kehittyvienkin alojen yritystoiminta ja tiloja on tarjolla ketterästi myös pienille tulijoille. Uusia kiertotalousratkaisuja, liikkumisen palveluja ja älykästä erikoistumista hyödynnetään kunnan kaikilla osa-alueilla. Iiläiset yritykset ovat verkottuneet ja yritysilmapiiri kannustaa kestäväan kasvuun. Iissä on reipas myyntiote yritysyrityksissä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että digitalisaatiolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen jää tilinpäätöksessä epäselväksi.

Mahdollistava ja rohkea Ii

Päämäärät strategiassa

Iin kunnan tilinpäätösasiakirjassa 2022 on esitetty erikseen hyväksytyyn strategiaan päämäärien toteutumista.

1. Mahdollistava ja rohkea Ii

Iissä uskalletaan olla mukana muutoksessa. Ii tarjoaa elinkeinoelämälle puitteet toimia kestävästi osana globaalia taloutta. Iissä on lupa kokeilla ja iiläiset yritykset ovat rohkeasti mukana kasvussa.

Tavoite: uusyrityksperustanta ja yritysten liikevaihdon kehitys kasvussa

Mittari: uusyrityksperustanta ja yritysten liikevaihto

Iihin perustettiin 51 yritystä. Lakanneita yrityksiä oli 21. Perustettujen yritysten määrä kuvaa 2022 vuoden positiivista kehitystä markkinoiden haasteista huolimatta. Yritysneuvonnan piirissä oli 119 yritystä ja useat yritykset saivat yritystukia, investointiavustuksia ja starttirahaa.

Pohjois-Pohjanmaan yritysbarometrin tulosten mukaan voidaan todeta yrittäjyysilmapiirin kehittyneen positiiviseen suuntaan. Ii sijoittui sijalle 4/19 Pohjois-Pohjanmaan kuntien joukossa.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä yritysmäärän kehittymistä. Yritysbarometrin tulokset tukevat yritysmyönteisen ilmapiirin kehittymistä.

Rohkaiseva maankäyttö

Resurssivaje on kasvattanut ison paineen koko maankäytön ja kaavoituksen osalta. Maankäytön asiantuntijan tehtävää ei täytetty.

2. Viihtyisä koti

Iissä on hyvä elää. Kunta on kuntalaisia varten. Kaikista pidetään huolta – naapureista, ympäristöstä ja yhteisestä hyvästä. Viihtyisät puitteet ja monipuolinen tekemisen tarjonta innostavat aktiiviseen elämään. Kaikkia kannustetaan hyvän elämän polulla. Ii on onnellisten asukkaiden koti.

Tavoite: kuntalaisten kokemus hyvästä elämästä, nouseva positiivinen väestönkasvu

Mittari: kuntalaisbarometrin hyvän elämän arviointi tulo- ja lähtömuuttotilasto

Terve elämä

Iissä on otettu tilikauden aikana käyttöön Tikkasen lähiliikuntapaikan frisbeegolfrata sekä Vihkosaaren minigolfrata. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunta panostaa jatkossakin lähiliikuntaan.

Meidän Ii

Iin kunnan lähtömuutto (509 henkilöä) on ollut suurempaa kuin tulomuutto (456 henkilöä). Kunnan asukasmäärä pieneni edelliseen vuoteen verrattuna 56 henkilöä.

Tarkastuslautakunta on huolissaan väestömäärän kehityksestä Iin kunnassa.

Iin kylien neuvottelukunta toteutti Meidän Iin kylien turvallisuuskyselyn lokakuussa 2022 yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan kylät ry:n ja Suomen Kylät ry:n valtakunnallisen Kyläturvallisuus 2025 -hankeen kanssa. Vastauksia saapui yhteensä 117 ja ne on koostettu kylittäin ja hyödynnetään kyläkohtaisesti kyläturvallisuussuunnitelmien tekemisessä. Kyläturvallisuussuunnitelmat liitetään osaksi Iin kunnan valmiussuunnitelmaa.

3 Vahva kunta

Kuntakonsernissa on terve talous ja kunta seisoo vahvalla osaamisen perustalla.

Tavoite: talouden tasapaino ja sitoutunut henkilöstö
Mittari: ylijäämäinen tilinpäätös
parempi työyhteisö -kysely

Päämäärän saavuttamiseksi Iin kunnan tulee varmistaa:

Kestävä konsernitalous

Tarkastuslautakunta kaipaa edelleen tilinpäätöksessä esitettäväksi Iin kunnan talouden tasapainottamisohjelman tavoitteita ja toteuman yhteenvedoa.

Vuosikate/poistot % kunnan osalta oli 124,43 (78,38) %. Konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde oli 78,02 (87,5) %.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnalla tai kuntakonsernilla ei ole kattamattomia alijäämiä tällä hetkellä. Tilikauden tulos huomioiden edellisten kausien ylijäämä on Iin kunnan osalta yhteensä 2,4 milj. euroa. Ylijäämäinen tilinpäätös -tavoite toteutui

Iin kunnan valtuuston (29.11.2021 § 206) hyväksymä vuoden 2022 talousarvio oli alijäämäinen. Talousarvion alijäämä oli päätettäessä 1,802 miljoonaa euroa. Vuoden aikana myönnettyjen lisämäärärahojen ja tulo-odotusten hyväksymisen jälkeen talousarvion ylijäämä oli 0,042 miljoonaa euroa, kun tilinpäätöksen toteuma oli 0,336 milj. euroa. Kunnan tilikauden tulos oli 719 tuhatta euroa, kun vertailukaudella tulos oli 0,84 milj. euroa ylijäämäinen. *Talouden tasapainottamistyötä tulee jatkaa edelleen.*

Lainakanta/asukas on 4 285 euroa/asukas (edellisellä tilikaudella 4 374 euroa /asukas).
Konsernin lainakanta on 7 416 euroa/asukas (edellisellä tilikaudella 7 138 euroa/asukas).
Keskimääräinen lainamäärä/asukas on 3 469 euroa/asukas vuonna 2021.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tulevat investointitarpeet ja niiden rahoittaminen luovat haasteita tulevaisuuteen.

Lainat ja vuokravastuut ovat kunnassa 5 052 euroa/asukas (ed. tp 5 317 euroa/asukas) ja konsernissa 7 794 euroa/asukas (ed. tp 7 608 euroa/asukas). Uusien kriisikuntakriteerien mukaisesti asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla.

Iin kunnan tuloveroprosentti (21,50 %) ja kiinteistöveroprosentit pysyivät vuoden 2021 tasolla.

Painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti kunnassa 2021 vuodelta on 20,02 %. Uusien kriisikuntakriteerien mukaan kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2 % korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.

Kunnan suhteellinen velkaantumisaste on 64,02 (70,34) %. Suhteellinen velkaantuminen kuntakonsernissa on 73,68 % (71,7) %. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Vuonna 2022 laskennallinen lainanhoitokate Iin kunnassa oli 0,92 (2021 lainanhoitokate oli 0,58). Uusien kriisikuntakriteerien mukaisesti (sovelletaan 2022 alkaen tilinpäätösten 2020 ja 2021 perusteella) raja-arvona on laskennallinen lainanhoitokate konsernitilinpäätöksessä alle 0,8.

Kunnan rahoituksen kehittyminen 2019–2022 ja koko konserni 2022

| KUNNAN RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|-----------------------------------|--------|-----------|--------|--------|
| Investointien tulo-rahoitus, % | 3,9 | 106,8 | 145,58 | 95 |
| Omavaraisuusaste | 36,20 | 34,97 | 35,94 | 37,23 |
| Suhteellinen velkaantuneisuus, % | 75,72 | 76,12 | 70,34 | 64,02 |
| Lainakanta (teur) | 44 564 | 48 243 | 43 367 | 42 241 |
| Lainanhoitokate | 0,1 | 0,85 | 0,58 | 0,92 |
| Kassan riittävyys, pv | 11 | 36 | 21 | 13 |
| Asukasmäärä | 9844 | 9850 | 9915 | 9 859 |

Koko konserni

| KUNNAN RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|-----------------------------------|--------|--------|--------|--------|
| Investointien tulo-rahoitus, % | 41,15 | 86,84 | 74,39 | 37,6 |
| Omavaraisuusaste | 31,12 | 30,37 | 29,21 | 27,29 |
| Suhteellinen velkaantuneisuus, % | 68,28 | 70,92 | 71,7 | 73,68 |
| Lainakanta | 64 363 | 70 740 | 70 769 | 73 110 |

| | | | | |
|-----------------------|------|------|------|-------|
| Lainanhoitokate | 0,53 | 0,94 | 0,72 | 0,59 |
| Kassan riittävyys, pv | 19 | 19 | 37 | 27 |
| Asukasmäärä | 9844 | 9850 | 9915 | 9 859 |

Vuonna 2022 investointien tulorahoitus oli kunnassa 95 % (2021 investointien tulorahoitus oli kunnassa 145,58 %). Toiminnan ja investoinnin rahavirta oli 333 tuhatta euroa alijäämäinen. *Tarkastuslautakunta toteaa, että tilikaudella 2022 tulorahoitus riitti kattamaan investoinnit. Investoinnit tulee pitää järkevällä tasolla pitkällä aikavälillä.*

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta. Kunnan omavaraisuusaste on 37,23 (35,94) % ja konsernin 27,29 (29,14) %. *Tarkastuslautakunta on huolestunut heikosta omavaraisuusasteesta.*

Talouden tasapainottamisen osalta tarkastuslautakunta esittää edelleen huolensa suhteellisen velkaantumisen määrästä. Konsernin lainakanta on kasvanut, vaikka kunnan lainakanta on laskenut.



Osallistuvat kuntalaiset

Kuntalaiset saavuttavat kunnan palvelut. Kunnan toiminta on avointa ja päätöksenteko perustuu aitoon kuulemiseen. Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kehitetään jatkuvasti vastaamaan nopeasti muuttuvan ympäristön edellytyksiä. Helposti käytettävät ja ennakoivat digipalvelut ovat yksinkertaistaneet kuntalaisten palveluja siten, että asiointi kunnan kanssa on helppoa, nopeaa ja miellyttävää. Kuntalaiset pääsevät itse suunnittelemaan palveluitansa ja kyläyhdistysten aktiivisuuden tukemiseksi käytössä on osallistava budjetointi osana kunnan talousarviota.

Kuntamarkkinoinnissa ja -viestinnässä toteutettiin monipuolisesti toimenpiteitä seuraavilla osa-alueilla: kuntalaisviestinä, kuntabrändi, asuminen, yrittäminen ja vieraileminen. Kuntalaisille suunnattu Hyvät Tuulet -tiedotelehti toimitettiin ja julkaistiin neljä kertaa. Uuden asukkaan tervetulo-paketin sisältö päivitettiin ja jaettiin yhteistyössä kirjastojen kanssa. Viestintä- ja markkinointipäällikkö vastasi sisällöntuotannosta ii.fi -verkkosivuille koordinoiden ja kouluttaen sivuston ylläpitäjiä. Hän oli mukana kuntalaisbarometrin ja kuntastrategian osallistamisessa. Kuntastrategian tueksi laadittiin Iin brändikirja ja sitä tukevat viestintämateriaalit.

Vuonna 2022 yleisölle suunnattuja tapahtumia oli yhteensä 44, joista striimattuja 4. Kesäkuussa järjestettiin kahdeksas Art Ii Biennaali teemalla "Ilmassa / In the Air". Lisäksi 3 netissä julkaistua teosesittelyä. Tapahtumien kävijämäärä kaikkina 2146. Tapahtumien lisäksi Taideluistelupolku 480 kävijää ja Ympäristötaidepuisto sekä Lähde -puisto yhteensä arviolta 4000 kävijää. Toisen kerran toteutettu Taideluistelupolku oli jälleen valtava menestys sekä iiläisten että matkailijoiden keskuudessa.

Tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä kuntalain mukaisia kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämistä.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä osallistavan budjetoinnin kautta toteutuneita hankkeita.

Osaavat tekijät

Kuntaa johdetaan tiedolla. Henkilöstön ammattitaitoa ja osaamista kehitetään jatkuvasti. Jokainen on sitoutunut yhteisiin tavoitteisiin, joita kohti kuljetaan työyhteisöjen välisellä yhteistyöllä. Jokainen voi vaikuttaa omaan työhönsä ja kokea ylpeyttä siitä, että työ tuottaa laadukasta tulosta. Uuden henkilöstön perehdytys on selkeää ja kaikki toiminta perustuu avoimuudelle. Osaava henkilöstö tuottaa kustannustehokasta ja laadukasta työn tulosta, joka palvelee kuntalaisia entistä paremmin.

Työntekijöiden osaamisen kehittämiseen on panostettu palkkaamalla henkilöstösuunnittelija. Henkilöstösuunnittelijan tehtävä jäi avoimeksi huhtikuussa, jonka jälkeen henkilöstösuunnittelijan tehtävät jaettiin useammalle työntekijälle.

Tarkastuslautakunta toivoo, että tilinpäätöksessä kerrotaisiin, miten osaamisen kehittämistä on edistetty koko kunnan tasolla.

Resurssiviisas Ii -tiekartta

Tavoitteena:

1. Ei ilmastopäästöjä – kunta toimii hiilineutraalisti eikä tuota ilmastonmuutosta aiheuttavia kasvihuonepäästöjä.
2. Ei jätettä – kunta toimii kiertotaloudessa, jossa materiaalit kiertävät eikä jätettä synny.
3. Ei ylikulutusta – kunnassa kulutetaan luonnonvaroja maapallon kantokyvyn rajoissa.

Tarkastuslautakunnan toivoo, että Resurssiviisas Ii -tiekartan vuosittaiset toteumat ja edistyminen esitettäisiin selkeämmin.



6. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

Kunnan tilinpäätösasiakirja

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on asetettu myös konserniyhtiöille vuoden 2022 talousarviossa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toimintakate oli 2022 vuonna -66,7 milj. euroa, joka oli 1,8 milj. euroa suurempi kuin edellisessä tilinpäätöksessä Seuraavassa kuvataan toimintakatteen kehitystä edelliseen tilivuoteen ja talousarvioon verrattuna.

1. Muutetun talousarvion toimintakate oli -68,9 milj. euroa (ei sisällä liikelaitoksia). Toteutunut toimintakate oli -67,5 milj. euroa. Toimintakate oli talousarviota parempi 1,3 milj. euroa.
2. Koko kunnan (sisältää liikelaitokset) tuloslaskelman mukainen toimintakate oli -66,7 (-64,9) milj. euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta 1,8 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukainen toimintakate oli -68 milj. euroa.

Muutetussa talousarviossa tilikauden tulokseksi koko kunnan osalta (sisältää liikelaitokset) ennakoitiin -39 tuhatta euroa. Tilikauden tulos oli kuitenkin 719 tuhatta euroa. Vuosikate oli 4,84 milj. euroa positiivinen (TA 3,9 milj. euroa). Vuosikate riitti kattamaan poistot, jotka olivat 4,1 milj. euroa.

Tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,34 milj. euroa. Kunnan kertynyt ylijäämä 31.12.2022 ennen tilikauden tuloksen siirtoa oli 2,1 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä tuloksen siirtämisen jälkeen on yhteensä 2,4 milj. euroa.

Toimintakate ja tilikauden tulos toteutuivat parempana kuin muutettu talousarvio.



Kunnan verotulojen ja valtionosuuksien kehitys

Kunnallisverotulot kasvoivat 3,0 (6,8) % ja yhteisöverotulot 8,7 (34,7) %. Kiinteistöverotulot nousivat 6,2 % (edellisellä tilikaudella kasvua 13,1 %). Yhteensä verotulot olivat noin 38,9 (37,5) milj. euroa eli kasvoivat 1,397 milj. euroa eli noin 3,7 %. Valtionosuudet olivat yhteensä noin 33,0 (30,7) milj. euroa ja nousivat edellisestä vuodesta 2,3 milj. euroa. Verotulomenetyksen korvausta valtionosuuksissa oli yhteensä 5 milj. euroa.

Ilman verotulojen kasvua edelliseen vuoteen verrattuna Iin kunnan tuloslaskelma olisi ollut alijäämäinen.

Tulorahoituksen lähteiden (verotulot ja valtionosuudet) kehitys on tulevina vuosina epävarmaa yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja korona epidemian jatkumisesta johtuen. Hyvinvointialueiden aloittaminen 1.1.2023 vaikuttaa merkittävästi kunnan saamiin valtionosuuksiin ja kustannuksiin, kun sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä siirretään hyvinvointialueelle. Hankerahoitusta on saatu hyvin hyödynnettyä.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan, kunnan pitää saada edelleen rahoitusta muista lähteistä, mikäli nykyiset palvelut halutaan ylläpitää. Rakenteellisia ratkaisuja on tehty hallinnon uudistuksen osalta.

Verotulot asukasta kohden ovat kasvaneet ja valtionosuudet kasvaneet.

| € Per asukas | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2018 | 2020 | 2021 | 2022 |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Verotulot | 3 275 | 3 241 | 3 314 | 3 253 | 3 442 | 3 496 | 3 778 | 3 941 |
| Valtionosuudet | 2 724 | 2 781 | 2 899 | 2 782 | 2 809 | 3 720 | 3 096 | 3 349 |
| Verotulojen tasaus | 750 | 745 | 0 | 0 | 0 | 0 | | |
| Yhdentymisavustus | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | | |
| Yhteensä | 6 749 | 6 857 | 6 213 | 6 035 | 6 251 | 7 216 | 6 875 | 7 290 |



Keskushallinto, elinvoimapaalvelut, hallintopaalvelut

Palvelualueet:
Keskushallinto
Elinvoimapaalvelut
Hallintopaalvelut

Kuntamarkkinoinnissa ja -viestinnässä toteutettiin monipuolisesti toimenpiteitä seuraavilla osa-alueilla: kuntalaisviestintä, kuntabrändi, asuminen, yrittäminen ja vieraileminen.

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 28.2.2022 § 48 allekirjoittaa "Eurooppalainen tasa-arvon peruskirja" -asiakirjan.

Iissä laadittiin ja hyväksyttiin uusi kuntastrategia.

Elinkeino-ohjelman painopisteistä Pentinkankaan alueelle saatiin yritystilarakentamista ja alueen kehityssuunnitelmia on toteutettu Rakentajantien ja Yrittäjätien osalta. Kasvuliittymien osalta on edistetty liittymien paikan määrittämistä yhteistyössä ELYn kanssa.

Elinkeinoelämän toimintaympäristön näkökulmasta vuosi oli haastava. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, Euroopan energiakriisi, kiihtynyt inflaatio ja keskuspankkien nopeasti kiristynyt rahapolitiikka synkistivät talousnäkymiä. Silti Iihin perustettiin 51 yritystä.

Paikallista-merkkiä on viety eteenpäin yhdessä yrittäjien kanssa.

Kunnan asukasmäärä pieneni edelliseen vuoteen verrattuna 56 henkilöä.

IlmastoAreena ei toteutunut.



Sosiaali - ja terveystalvet

Kunnan taloudelliseen tulevaisuuteen vaikuttaa merkittävästi hyvinvointialueen aloittaminen vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueen vaikutus kunnan talouteen on merkittävä, koska yhtä paljon tuloja vähenee valtionosuuksista ja verotuloista kuin menoja vähenee käyttötaloudesta. Tähän riskiin liittyy myös olennaisena osana riski yhteistyökumppaneiden sopimusten ylittymisestä. Vuonna 2022 käytiin yhteistyöneuvotteluja Oulunkaaren sosiaali- ja terveystalvetuiden kanssa, etteivät menot ylittyisi talousarviosta. Viime vuoden sosiaali- ja terveystalvetuiden kulut vaikuttavat myös tulevien vuosien kunnan rahoitukseen.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta talousarvio ylittyi 1,4 milj. euroa. Ylitykseen ei ole tehty talousarvion muutosta.

Hallituksen vastineessa 2021 vuoden arviointikertomukseen on todettu, että Iissä on pyritty tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti tekemään korjaavaa työtä mutta myös panostamaan ennakoivaan ja ennaltaehkäisevään tukeen. Oppilashuoltokertomus laaditaan ensimmäisen kerran vuonna 2023. *Tarkastuslautakunta on edelleen huolissaan lasten ja nuorten hyvinvoinnista Iin kunnassa.*

Tarkastuslautakunta on huolissaan sosiaali- ja terveyspalveluiden kasvaneista kustannuksista.

Tarkastuslautakunta toivoi jo aikaisemmin, että talouden osalta talousarvion poikkeamien syitä Iin kunnan osalta olisi kerrottu tarkemmin myös Iin kunnan tilinpäätöksessä.



Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan sitovat tavoitteet ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty tilinpäätöksessä kohdassa 4.1.5.

Tarkastuslautakunta kiittää opetus- ja varhaiskasvatusta selkeästä ja perusteellisesta esityksestä tilinpäätöksessä.

Sairaspoissaolot lisääntyivät selvästi vuoden 2022 aikana edellisiin vuosiin verraten. Työn kuormittavuus ja psyykkiset tekijät ovat olleet suurimmat poissaolojen syyt. Opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa toteutettiin myös vuonna 2022 paljon henkilöstön hyvinvointiin tähtäviä toimia sekä osaamisen kehittämistä mm. täydennyskoulutuksia tarjoamalla koulutus suunnitelman mukaisesti.

Iin kunnan varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön palveluseteli elokuun 2022 alussa. Palvelusetelin kautta yksityisen varhaiskasvatuksen käyttöaste lisääntyi kunnassa merkittävästi, ja väliaikainen Lepolan päiväkotitoiminta pystyttiin sulkemaan heinäkuussa.

Ajalla 1-7/2022 yksityistä varhaiskasvatusta järjestettiin kahdessa yksikössä, joista molemmat lopettivat toimintansa heinäkuun lopussa. Elokuun alusta alkaen yksityistä varhaiskasvatusta järjestettiin kahdessa yksikössä uusien palvelutarjoajien toimesta. Vuoden 2022 lopussa yksityisen järjestämään varhaiskasvatukseen osallistui 119 lasta.

Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden toimintakate alittui talousarviosta 764 tuhannella eurolla. Toimintakulut toteutuivat 402 tuhatta euroa talousarviota parempina.

Tarkastuslautakunta on huolissaan lisääntyneistä sairauspoissaoloista opetus- ja varhaiskasvatuspalveluissa.



Ii-Instituutti

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty tilinpäätöksessä kohdassa 4.1.6.

Talousarvio alittui Ii-instituutin osalta merkittävästi, joka johtui mm. talouden tasapainottamisesta sekä koronapandemian vaikutuksesta erityisesti kevään 2022 osalta. Kaikkea toimintaa ei voitu järjestää suunnitellusti, ja varovaisuusperiaate näkyi mm. kansalaisopiston kurssien täyttöasteissa. Ii-instituutin merkittävimmät säästöt syntyivät siitä, että talouden tasapainottamista johtuen hankintoja tehtiin suunniteltua vähemmän.

Instituutissa saatiin toimintatuottoja yhteensä 52,6 tuhatta euroa vähemmän kuin arvioitiin. Instituutissa alitettiin toimintakuluissa talousarvio yhteensä 551,5 tuhannella eurolla.

Työllistämispalveluiden osalta toimintakulut alittuivat n. 380.000 €. Suurin alitus syntyi henkilöstömenoista, joista säästyi n. 115.000 €. Tähän vaikutti ennen kaikkea se, että palkkatukityöllistäminen ei toteutunut suunnitellusti.

Kunta työllisti palkkatuella omiin yksikköihinsä yhteensä 67 henkilöä. Kuntouttavan työtoiminnan järjestämistä vastuu siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialue Pohteen järjestämistä vastuulle.

Kunta työllisti omiin yksikköihinsä yhteensä 80 nuorta. Lisäksi 104 nuorta työllistyi yrityksiin, yhdistyksiin ja Oulunkaaren kuntayhtymään kesäseteli-tuella ja 3 nuorta pääsi kokeilemaan yritystoimintaa oman yrityssuunnitelman pohjalta Micropolis Oy:n yrityskehittäjän sparraamina ja kunnan työllistämispalvelujen kesäyrittäjä -tuella.

Iin pääkirjastossa otettiin käyttöön omatoimikirjasto 7.3.2022. Omatoimikirjastojen aukioloajat mahdollistivat kirjastokäynnit vuoden jokaisena päivänä aamukahdeksasta iltayhdeksään. Kiertävä kirjasto tavoitti oppilaat kaikilla kyläkouluilla ja kirjakassipalvelu sekä etäsatutuokiot toivat tarinat jokaiseen päiväkotiin. Ikäihmiset saivat kirjastopalvelua kotiin ja kehitysvammaisille asiakkaille polkaistiin käyntiin Kirjastokerho.

Vuonna 2022 merkille pantavaa on laina- ja kävijämäärän nousu. Kokonaislainaus nousi 7,6 prosenttia ja kirjalainaus kymmenen prosenttia. Kävijämäärät nousivat 20 %. Lisäksi kirjasto tarjoaa eKirjaston kautta 10 tietokantaa kuntalaisten käyttöön.

Vapaa-aikapalveluissa liikuntaneuvojan tehtävää ei ole täytetty, ja tämä on näkynyt liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen puuttumisena vapaa-aikapalveluiden toiminnassa.

Syksyä kohden toimintojen kävijämäärät nousivat lähes normaalille tasolle mm. nuorisotilatoiminnassa, sekä Iisi areenalla. Varsin merkittäväksi osaksi toimintaa on muodostunut aktiivinen sosiaalisen median käyttö ja hyödyntäminen työtehtävissä, kuten nuorisotyössä. Nuorisotyöllä on ollut sosiaalisessa mediassa v. 2022 seuraajia 2155

henkilöä. Seuraajamäärät ovat lisääntyneet 500 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Iisi areenan liikuntasalin lohkojen varaustilanne oli todella hyvä vuoden 2022 loppupuolella.

Tapahtumien lisäksi Taideluistelupolku 480 kävijää ja Ympäristötaidepuisto sekä Lähde-puisto yhteensä arviolta 4000 kävijää.

Tarkastuslautakunta pitää avoimia kulttuuritapahtumia onnistuneina ja tärkeinä. Koronan jälkeen ihmisten aktivointi on tärkeää.

Henkilöstön saatavuudessa ja vaihtuvuudessa on ollut edelleen haasteita ja työntekijöiden työmäärä on ajoittain suuri ja tehtävänkuvauksen laajat.



Kiinteistö- ja ympäristötekniiset palvelut

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty tilinpäätöksessä kohdassa 4.1.7. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan Kiinteistö- ja ympäristötekniisten palveluiden toteutumat on esitetty selkeästi tilinpäätöksessä.

Vuoden 2022 merkittävin kunnan investoinneista oli Kotikujan (Haminan) päiväkotirakennus. Rakennushankkeeseen oli varattu 3,4 milj. euron määräraha. Muita merkittäviä investointeja oli Alarannan asuinalueen hulevesijärjestelmän rakentaminen. Hanke oli jatkoa vuoden 2021 aikaiselle investoinnille ja hanke jatkuu myös tulevana vuonna 2023.

Muutettu investointiosa yht. oli koko kunnan osalta 4,9 milj. euroa ja toteuma oli 4,4 milj. euroa.

Ateria- ja puhtauspalveluista irtisanoutui kolme henkilöä ja kaksi henkilöä eläköityi. Tehtäviä ei täytetty, koska vuoden 2023 alussa hyvinvointialueen aloittaminen ja varhaiskasvatuksen toimintojen keskittäminen tulee vaikuttamaan ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstöressurssien tarpeeseen.

Kiinteistö- ja ympäristötekniisten henkilöstöön liittyi korostuneesti suuri vaihtuvuus sekä resurssien puute. Hallinnossa ja esihenkilötehtävissä työskenteleviä henkilöitä vaihtui tai tehtäviin ei saatu täyttölupaa. Työhyvinvointiin ja sitoutumiseen vaikuttaa sisäisten kyselyjen perusteella kasvanut työmäärä, riittävän resurssin puute ja lähityön vähäisyys. Jaettu asiantuntijuus on kuitenkin ilmiönä työyhteisössä vahva ja toimivat tietoliikenneyhteydet ja työkalut mahdollistavat paikkaan sitomattoman työskentelyn.

Ateria ja puhtauspalveluissa henkilöstön osaamiseen kehittämiseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen panostettiin. Henkilöstö osallistui Vetoa ja pitoa kuntatyöhön hankkeeseen, esihenkilöiden osaamista kehitettiin Positiivisen johtamisen työpajoissa ja henkilöstön työtyytyväisyyttä mitattiin.

Tärkeä osa henkilöstön työhyvinvointia on osaamisen kehittäminen. Iin kunta koulutti oppisopimuskoulutuksella yhteistyössä OPAO:n kanssa 10 henkilöä moniosaajiksi ja seudullisena ateriapalvelun täydennyskoulutuksena OSAO:n kanssa neljä henkilöä.

Tunnustuksena kehittämistyöstä ateria- ja puhtauspalvelut sai Kuntatyön kehittämispalkinnon mentorimallin kehittämisestä yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa.

Rakennustarkastuksen toimintatuottojen arvioitua suurempi kertymä johtuu pääasiassa Pahkakosken tuulivoimaloiden muutosluvista. Verotuloissa näkyi varsin selvästi kiinteistöverojen osalta rakennetut ja rakentamisvaiheessa olevat uudet tuulivoimalat.

Kunnan myyntituloja kasvattivat vuokrattujen asuintonttien myynneistä saadut myyntivoitot 0,212 milj. euroa ja metsänmyyntitulot 0,464 milj. euroa.

Tarkastuslautakunta arvostaa työyhteisön jaettua asiantuntijuutta. Osaamisen kehittämiseen on panostettu. Oppisopimuskoulutusta on tärkeää jatkaa.

Tarkastuslautakunta kysyy, miten aiotaan varmistaa henkilöstön riittävyys ja jaksaminen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että toimitilat olisivat terveet ja toimivat, mikä mahdollistaisi tehokkaamman työskentelyn.



Kunnan liikelaitos

Tilikausien 2019, 2020, 2021, 2022 ylijäämien vertailut

| | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|---------------------|---------|---------|---------|---------|
| Iin vesiliikelaitos | 269 740 | 102 202 | 177 172 | 224 108 |

Liikelaitoksen johtokunta on antanut selonteot sisäisen valvonnan toteutumisesta.

Vesiliikelaitoksen talousarvio toteutui pääosin suunnitelman mukaisena.

Keskeisenä tavoitteena oli, että tuotetun talousveden määrä pysyisi alle 1,2 kertaisena suhteessa laskutettuun sekä puhdistettavaksi toimitetun jäteveden määrä alle 1,3 kertaisena suhteessa laskutettuun. Tavoite täyttyi talousveden osalta, mutta jäteveden osalta tavoitteeseen ei päästy verkoston kuntotilasta johtuen.

Vesi- ja viemärijohtojen saneerausta jatkettiin vanhoilla rakennetuilla alueilla. Saneerauksista huolimatta verkostohäiriöiden määrä ylitti keskimääräisen. Vesiliikelaitos teetti vesihuoltoverkoston korjausvelkaselvityksen, jonka pohjalta korjausvelkaa todettiin syntyneen runsaasti ja korjausvelan taittamiseksi on ryhdyttävä toimiin tulevina vuosina.

Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota käsitellyn jäteveden ja laskutetun jäteveden suhteeseen. Verkostojen saneerausta on syytä jatkaa ja korjausvelan määrää tulee jatkossakin seurata.



Kunnan konserni

Iin kunnanvaltuusto on hyväksynyt 28.2.2022 § 15 (aikaisempi 27.9.2021 § 131) hallintosäännön, jonka 10. luvussa määritellään kuntalain edellyttämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet. Konserniohje on päivitetty ja ollut kunnanvaltuuston hyväksyttävänä 24.1.2022 § 6. Omistajaohjaus kuntakonsernissa ja omistajapoliittiset linjaukset on hyväksytty valtuustossa 12.9.2016 § 71. Omistajaohjauksen päivitys on vielä kesken.

2022 vuoden talousarviossa on esitetty konserniyhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tytäryhtiöiden kuntastrategian mukaisten toiminnallisten tavoitteiden toteutumia on esitetty tilinpäätöksessä mutta esittämistävän yhtenäisyyteen tulisi kiinnittää huomiota.



7. Sisäinen valvonta, riskienhallinta, konsernivalvonnan järjestäminen sekä talouden tasapainottaminen

Riskikartoitus päivitettiin vuoden 2023 talousarvion laadinnan yhteydessä ja vuoden 2022 tilinpäätöksen yhteydessä raportoidaan vuonna 2022 toteutetut toimenpiteet riskien pienentämiseksi. Tytäryhtiöt tekevät riskikartoitukset merkittävimmistä riskeistä talousarvioon ja arvioivat riskien pienentämistä ja toteutumista tilinpäätöksessä.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kunnanvaltuusto valitsee kunnan edustajat kuntayhtymien yhtymäkokouksiin tai valtuustoihin. Kunnanhallitus nimeää kunnan edustajat yhteisöjen hallintoelimiin. Kunnanhallitus antaa tarvittavat toimintaohjeet kunnan edustajille käsiteltävänä olevista asioista kuntakonsernin yhteisöjen ja muiden vastaavien toimielinten kokouksiin.

Konserniohje on hyväksytty tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa. Kunnanhallituksen puheenjohtajalla ja kunnanjohtajalla on kunnanhallituksen edustajina puhe- ja läsnäolo-oikeus tytäryhtiöiden hallituksen kokouksissa. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat käyvät vähintään kerran vuodessa kertomassa yhtiön tilanteesta ja tavoitteiden toteutumisesta kunnanhallituksessa.

Tilinpäätöksen 2022 mukaan konsernitavoitteet ovat toteutuneet tilikaudella pääsääntöisesti omistajan asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Talouden tasapainottamistyö on alkanut vuonna 2019 ja jatkuu edelleen, koska kunnan talous ei ole ollut tasapainossa talousarviovuonna 2022 eikä suunnittelukaudella 2023-2024. Kunnanvaltuusto on 16.8.2021 § 165 saanut tiedoksi taloustyöryhmän ja FCG Consulting Oy:n laatiman raportin talouden tervehdyttämiseksi.

Toimintakertomuksessa kunnanhallituksen tulee esittää selvitys sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää, tulee sen kattamisesta tehdä myös esitys. Iin kunnan kertynyt ylijäämä tilanteessa 31.12.2022 tilikauden 2022 ylijäämän lisäämisen jälkeen on 2,4 milj. euroa, joten lakisääteistä talouden tasapainottamistarvetta ei ole. Iin konsernin kertynyt ylijäämä 31.12.2022 tilikauden tuloksen siirtämisen jälkeen on 10,8 milj. euroa (12,6 milj. euroa). Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelmavuodet 2024–2025 on laadittu kokonaisuutena positiivisena.



8. Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan tekemä tarkastus on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa esittämään tilinpäätöksen vahvistamiseen ja vastuuvapauden myöntämiseen. Tarkastuslautakunta esittää tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä kunnanhallitukselle ja muille tilivelvollisille.

9. Yhteenvedo tarkastuslautakunnan arviointikaudesta

Talouden tasapainotus luo haasteita jatkossa, ja talouden tasapainotusta pitää jatkaa määrätietoisesti. Hyvinvointialueen käynnistyminen luo epävarmuutta kunnan tulopohjaan.

Laadullisten tavoitteiden toteumien täsmälliseen raportointiin tilinpäätöksessä pyydetään edelleen kiinnittämään huomiota.

Tarkastuslautakunta näkee tärkeäksi kunnan eri toimialojen yhteistyön. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kunnan konserni- ja omistajaohjausta tulisi tehostaa ja kehitystä seurata.

Ukrainan sota voi pitkittyessään vaikuttaa koko maailman talouteen.

Tarkastuslautakunta antaa tunnustusta koko henkilöstölle sitoutumisesta muuttuvien tilanteiden hallintaan ja joustavaan toimintaan.

Kunnanhallituksen vastaus tarkastuslautakunnan kursivoituihin arviointeihin yllä olevissa teksteissä tulee antaa lokakuun 2023 loppuun mennessä.

lissä 12. toukokuuta 2023

Iin kunnan tarkastuslautakunta

Eila Fäldt
puheenjohtaja

Johannes Tuomela

Eija Alaraasakka

Simo Paakkola

Johanna Ruottinen